

Uchwała Nr XIX/163/2012

Rady Powiatu w Nowym Mieście Lubawskim

z dnia 16 lutego 2012r.

w sprawie przyjęcia 3-letniego Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w powiecie nowomiejskim na lata 2012-2014.

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001r., Nr 142, poz. 1592 ze zm.), Rada Powiatu w Nowym Mieście Lubawskim uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się 3-letni Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w powiecie nowomiejskim na lata 2012–2014 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Nowym Mieście Lubawskim.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1592 ze zm.) powiat wykonuje określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym w zakresie pomocy społecznej.

Zgodnie z art. 180 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U z 2011 Nr 149, poz. 887 ze zm.) do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jako organizator pieczy zastępczej wnioskuje o przyjęcie ww programu co umożliwi realizację zadania określonego w ustawie.

**3 – LETNI POWIATOWY PROGRAM ROZWOJU PIECZY
ZASTĘPCZEJ W POWIECIE NOWOMIEJSKIM
NA LATA 2012-2014**

Nowe Miasto Lubawskie 2012

Spis treści	1
Wstęp	2
I. Diagnoza stanu wyjściowego.....	4
1.1. Rodzinna piecza zastępcza w powiecie nowomiejskim.....	4
1.2. Umieszczanie dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.....	8
1.3. Liczba rodzin nie wypełniających właściwie funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zagrożonych umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej.....	9
II. Prognozowanie 3 letnich działań w zakresie pieczy zastępczej	
w powiecie nowomiejskim	10
2.1. Cel główny i cele szczegółowe.....	11
2.1.1. Cel szczegółowy nr 1: Rozwój infrastruktury i zasobów ludzkich na rzecz pieczy zastępczej.....	11
2.1.2. Cel szczegółowy nr 2: Rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej w powiecie nowomiejskim.....	12
2.1.3. Cel operacyjny nr 3: Wsparcie istniejących rodzin zastępczych w powiecie nowomiejskim.....	12
2.1.4. Cel operacyjny nr 4: Pomoc w usamodzielnianiu wychowanków pieczy zastępczej.	13
III. Harmonogram działań.....	15
3.1. Cele szczegółowe, terminy, podmioty realizujące, współpracujące w realizacji, źródła finansowania.....	15
3.2. Roczne limity zawodowych rodzin zastępczych w powiecie nowomiejskim.....	19
3.3. Prognoza ustanawiania nowych rodzin zastępczych w powiecie nowomiejskim	19
3.4. Prognoza prowadzenia rodzinnego domu dziecka	20
Aneks	
Konsultacje społeczne.....	21

„Rodzina ... jest prawdziwym sanktuarium życia (...)
miejszem, w którym życie
może w sposób właściwy być przyjęte i chronione (...).
Niezależnie od związków ciała i krwi,
prawdziwa miłość ojcowska i macierzyńska
gotowa jest przyjąć także dzieci pochodzące z innych rodzin,
obdarzając je tym wszystkim,
co jest potrzebne do życia i pełnego rozwoju”

Jan Paweł II Evangelium Vitae

Wstęp

„Rodziny zastępcze mają długie tradycje, jednak szerzej rozwinęły się dopiero pod koniec XVI wieku. Przyczynił się do tego francuski duchowny św. Wincenty a Paulo. W celu zmniejszenia śmiertelności dzieci przebywających w sierocińcach, umieszczał je u kobiet wiejskich. Próba wypadła korzystnie. Z biegiem lat ta forma opieki nad dziećmi upowszechniła się i nabrała charakteru świeckiego. W Polsce rodziny zastępcze jako forma opieki rozwinęła się dopiero w latach międzywojennych. W roku 1926 zarząd miasta Łodzi z powodu braku miejsc w zakładach opiekuńczych zorganizował pod odpowiednią kontrolą, opiekę nad sierotami w rodzinach zastępczych, traktując tę formę jako przejściową. Z czasem opieka ta utrwaliła się w Łodzi na stałe. W roku 1931 z inicjatywy Wandy Szumanówny powstał w Warszawie specjalny komitet mający za zadanie umieszczanie dzieci w rodzinach zastępczych. Uzyskane osiągnięcia zachęciły władze do rozszerzenia tej działalności na cały kraj. Od 1934 roku Ministerstwo Opieki Społecznej zaczęło tworzyć rodziny zastępcze na szeroką skalę. W roku 1938 było w Polsce ogółem 8 447 rodzin zastępczych i pod opieką znajdowało się 10 617 wychowanków. Oceniano, że ta forma opieki w Polsce ma widoki powodzenia, ale powinna być stosowana z ostrożnością, pod stałą i umiejętną kontrolą.

W czasach II wojny światowej tysiące sierot i dzieci opuszczonych umieszczano u obcych ludzi, którzy sprawując nad nimi opiekę w sytuacji zagrożenia spełniali swój patriotyczny obowiązek. Rodziny zastępcze intensywnie rozwinęły się w pierwszych latach po wyzwoleniu. W roku 1948 przebywało w nich około 68 000 dzieci. Centralizacja działalności opiekuńczo-wychowawczej w naszym kraju, w latach 1950-1955, wpłynęła ujemnie na rozwój pozazakładowych form opieki nad dzieckiem, głównie rodzin zastępczych.

W miarę rozwoju teoretycznych podstaw opieki nad dzieckiem zwrócono uwagę na wartość środowiska rodzinnego oraz niedostatki wychowania zakładowego. Stwierdzono, że

rodzina zastępcza stwarza większe możliwości zaspokojenia potrzeby bezpieczeństwa, miłości, więzi rodzinnej. Ponadto rodzina zastępcza pod względem funkcjonalnym i strukturalnym nie różni się prawie od naturalnej rodziny własnej”. *Na czym polega odpowiedzialne rodzicielstwo? Gazeta.pl.*

Z powyższych informacji wynika, iż opieka rodzinna nie jest zupełnie nową formą, była stosowana już w odległych czasach. Jednakże system głównie zabezpieczał dziecko, działania na rzecz uzdrowienia rodziny były znikome. Wprowadzona od 1 stycznia 2012 r. ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej daje nowe, kompleksowe spojrzenie na dziecko i jego rodzinę.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 3a ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1592, z późn. zm.) do zadań powiatu należy wspieranie rodziny i systemie pieczy zastępczej. Natomiast zgodnie z art.180 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej powiat ma obowiązek opracować i realizować 3-letni program dotyczący rozwoju pieczy zastępczej, zawierający między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych.

Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy tj. od 1 stycznia 2012 r. działające na podstawie dotychczasowych przepisów spokrewnione z dzieckiem rodziny zastępcze tworzone są przez wstępnych lub rodzeństwo. Natomiast tworzone przez inne osoby niż ww. stają się rodzinami zastępczymi niezawodowymi. Niespokrewnione z dzieckiem rodziny zastępcze stają się rodzinami niezawodowymi. Zawodowe niespokrewnione z dzieckiem specjalistyczne rodziny zastępcze stają się rodzinami zastępczymi zawodowymi specjalistycznymi. Zawodowe niespokrewnione z dzieckiem rodziny zastępcze o charakterze pogotowia rodzinnego stają się rodzinami zastępczymi zawodowymi pełniącymi funkcję pogotowia rodzinnego.

Wypełniając obowiązek ustawowy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jako bezpośredni wykonawca zadania opracował program rozwoju pieczy zastępczej w powiecie nowomiejskim. Do konsultacji społecznych zaprosił specjalistów z: placówek opiekuńczo-wychowawczych, poradni psychologiczno-pedagogicznej, gminnych ośrodków pomocy społecznej, przedstawicieli podstawowej opieki zdrowotnej, szkół, radnych powiatu oraz rodzin zastępczych.

I. Diagnoza stanu wyjściowego

1.1. Rodzinna piecza zastępcza w powiecie nowomiejskim

W celu oceny potrzeb pieczy zastępczej w powiecie nowomiejskim dokona się analizy rodzin zastępczych, funkcjonujących w okresie pięciu minionych lat, jak również liczby dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych w innych powiatach. Ponadto przeanalizuje się procedurę umieszczania dzieci z powiatu nowomiejskiego w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Porówna wysokość środków wydatkowanych z budżetu powiatu na świadczenia dla rodzin zastępczych w poszczególnych latach. Wykorzysta się również wnioski pracowników powiatowego centrum pomocy rodzinie, realizujących proces szkoleniowo-kwalifikacyjny kandydatów na niezawodowe rodziny zastępcze, wnioski „Zespołu Wspierającego” oraz potrzeby wskazane w rocznym sprawozdaniu z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

Tabela nr 1. Liczba rodzin zastępczych i umieszczonych w nich dzieci w okresie 2007-2011 w powiecie nowomiejskim (stan na dzień 31 grudnia danego roku)

Rok	Liczba rodzin zastępczych ogółem	W tym:		
		rodzin spokrewnionych	rodzin niespokrewnionych /niezawodowe/	zawodowych
2007	57	50	7	0
	Liczba umieszczonych dzieci - 79	65	14	0
2008	56	50	6	0
	Liczba umieszczonych dzieci - 76	64	12	0
2009	54	46	8	0
	Liczba umieszczonych dzieci - 71	58	13	0
2010	43	35	8	0
	Liczba umieszczonych dzieci - 54	42	12	0
2011	44	36	8	0
	Liczba umieszczonych dzieci - 62	43	19	0

Źródło: Sprawozdania z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

Z powyższego zestawienia obejmującego okres 5 lat wynika, że najwięcej w naszym powiecie jest rodzin spokrewnionych. W niewielki stopniu wzrosła liczba rodzin niespokrewnionych/niezawodowych/.

Tabela nr 2. Liczba rodzin zastępczych i umieszczonych w nich dzieci w poszczególnych gminach w powiecie nowomiejskim w okresie 2007-2011 (stan na dzień 31 grudnia danego roku)

Gmina/ rok	Gmina miejska Nowe Miasto Lub.				Gmina Nowe Miasto Lub.				Gmina Kurzętnik				Gmina Grodziczno				Gmina Biskupiec			
	O*	RS	RN	L Dz.	O*	RS	RN	L Dz.	O*	RS	RN	L Dz.	O*	RS	RN	L Dz.	O*	RS	RN	L Dz.
2007	15	13	2	22	12	12	0	19	9	5	4	13	10	9	1	11	11	11	0	14
2008	15	14	1	19	13	13	0	21	9	5	4	15	8	7	1	8	11	11	0	13
2009	12	11	1	15	13	13	0	20	9	4	5	15	9	7	2	9	10	10	0	12
2010	10	9	1	11	11	10	1	15	8	4	4	12	8	6	2	9	6	6	0	7
2011	9	9	0	10	13	12	1	16	10	5	5	18	7	5	2	10	5	5	0	10

Źródło: Sprawozdania z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

*Legenda:

O- ogółem rodzin zastępczych

RS- rodziny spokrewnione

RN – rodziny niespokrewnione /niezawodowe/

L Dz. – liczba umieszczonych dzieci

Tabela nr 2 przedstawia liczbę rodzin zastępczych w poszczególnych gminach oraz liczbę umieszczonych w nich dzieci. Najwięcej rodzin spokrewnionych jest w gminie miejskiej i gminie Nowe Miasto Lubawskie. Najwięcej rodzin niespokrewnionych /niezawodowych/ jest w Gminie Kurzętnik.

Tabela nr 3. Liczba nowych rodzin zastępczych w latach 2007-2011 oraz liczba umieszczonych w nich dzieci

Rok	Liczba nowych rodzin zastępczych	Liczba umieszczonych dzieci
2007	9	12
2008	5	6
2009	6	6
2010	3	4
2011 Stan na dzień 31.12.2011	9	13+4 /w rodzinach istniejących/=17

Źródło: Sprawozdania z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

Tabela nr 3 przedstawia liczbę nowopowstałych rodzin zastępczych w okresie ostatnich 5 lat. Z powyższego zestawienia wynika, że najmniej rodzin zastępczych powstało w 2010 roku.

Tabela nr 4. Pozyskiwanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej w latach 2007-2011

Rok	Liczba przeprowadzonych kampanii	Liczba pozyskanych kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej	Liczba kandydatów, którzy pozytywnie przeszli proces diagnostyczno-edukacyjny
2007	1	0	0
2008	1	2	2
2009	1	2	2
2010	1	6 (2 zrezygnowały)	2
2011	1	1+ 1 prowadzenie rodzinnego domu dziecka	0
Instytucje współuczestniczące w kampanii promującej idee rodzicielstwa zastępczego		Szkoły – podczas zebrań rodzicielskich, sołtysiskierowano pisemną prośbę o przekazanie w społeczności lokalnej informacji o prowadzonej akcji, plakaty w sklepach, ogłoszenie w prasie lokalnej, ulotki podczas imprez, plakat informacyjny na stronie internetowej powiatu, ogłoszenia w parafiach, prośba do rodzin zastępczych niespokrewnionych o zachęcaniu znajomych do programu „Zostań rodzicem zastępczym”	

Źródło: Sprawozdania z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

W analizowanym okresie corocznie przeprowadzano szeroką kampanię, mającą na celu pozyskanie kandydatów do pełnienia niespokrewnionej z dzieckiem rodziny zastępczej. Z informacji zebranych od kandydatów wynika, że najwięcej osób o prowadzonej kampanii

na rzecz rodzicielstwa zastępczego dowiedziało się z ogłoszeń parafialnych. Liczba pozyskanych kandydatów jest nieznacząca.

Tabela nr 5. Środki pieniężne dla rodzin zastępczych w latach 2007-2011

Rok	Środki pieniężne dla rodzin zastępczych w zł
2007	799 987,98
2008	789 931,08
2009	751 663,51
2010	677 580,17
2011	714 707,69

Źródło: Sprawozdania z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

Wysokość środków w poszczególnych latach w dziale 85204 „rodziny zastępcze” uzależniona była od liczby dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych oraz liczby świadczeń dla usamodzielnianych wychowanków.

Tabela nr 6. Kadra pracująca na rzecz rodzin zastępczych i usamodzielnianych wychowanków

Lp.	Stanowisko/specjalista	Forma zatrudnienia	Wykonywane zadanie
1.	Stanowisko ds. rodzinnej opieki zastępczej i usamodzielnianych wychowanków	umowa o pracę (etat) - st. specjalista pracy socjalnej	rodziny zastępcze i usamodzielniani wychowankowie objęte wsparciem przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (dalej: pcpr)
2.	Poradnictwo specjalistyczne - psycholog	umowa zlecenie- Ośrodek Wsparcia Rodziny i Dziecka	poradnictwo psychologiczne dla rodzin zastępczych, warsztaty dla usamodzielnianych wychowanków
3.	Poradnictwo specjalistyczne - neurologopeda	umowa zlecenie- Ośrodek Wsparcia Rodziny i Dziecka	diagnostyka i terapia logopedyczna dla dzieci, w tym z rodzin zastępczych
4.	Katolicki Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy w Ostródzie	zlecenie zadania przez powiat	wydawanie opinii o kandydatach na rodziny zastępcze niespokrewnione/zawodowe
5.	Psycholog	umowa zlecenie	badanie psychologiczne kandydatów na rodziny zastępcze niespokrewnione/zawodowe
6.	Trenerzy programu PRIDE	pracownicy pcpr w ramach zwiększonych obowiązków	szkolenie wg programu PRIDE
7.	Psycholog	umowa zlecenie – w ramach projektu	diagnoza potrzeb dziecka i rodziny zastępczej oraz realizacja programu

		dofinansowanego z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej	wsparcia
8.	Pedagog	umowa zlecenie – w ramach projektu dofinansowanego z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej	diagnoza potrzeb dziecka i rodziny zastępczej oraz realizacja programu wsparcia

Źródło: Dokumentacja Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

Z przedstawionej tabeli wynika, że specjaliści: psycholog, pedagog, neurologopeda, trenerzy PRIDE oraz etatowy pracownik pcp pracowali w analizowanym okresie na rzecz rodzicielstwa zastępczego.

1.2. Umieszczanie dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych

Tabela nr 7. Liczba dzieci z powiatu nowomiejskiego umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2007-2011 (stan na dzień 31 grudnia danego roku)

Placówki w których umieszczono dzieci	Rok				
	2007	2008	2009	2010	2011
	Liczba umieszczonych dzieci	Liczba umieszczonych dzieci	Liczba umieszczonych dzieci	Liczba umieszczonych dzieci	Liczba umieszczonych dzieci
Dom Dziecka w Pacótlowie	15	24	24	23	22
Placówki w innym powiecie	0	0	0	0	1

Źródło: Dokumentacja Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

Liczba statutowa dzieci w Domu Dziecka w Pacótlowie wynosi 30. Z informacji zawartej w tabeli nr 7 wynika, że liczba wychowanków z terenu naszego powiatu od 2007 roku wzrastała. W 2011 roku liczba dzieci z terenu powiatu nowomiejskiego przebywających w Domu Dziecka w Pacótlowie kształtuje się na poziomie 73,3 % ogół wychowanków. W analizowanym okresie umieszczano 1 dziecko w placówce opiekuńczo-wychowawczej na terenie powiatu ostródzkiego.

1.3.Liczba rodzin nie wypełniających właściwie funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zagrożonych umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej

Tabela nr 8. Liczba rodzin nie wypełniających właściwie funkcji opiekuńczo-wychowawczej i liczba dzieci przebywających w rodzinach oraz podjęte działania z pięciu gmin w powiecie nowomiejskim (stan na dzień 04.11.2011r.)

Gmina	Liczba rodzin nie wypełniających właściwie funkcji opiekuńczo-wychowawczej	Liczba dzieci przebywających w tych rodzinach	Podjęte działania
Gmina Grodziczno	3	12	3 rodziny objęte opieką asystenta /kuratora
Gmina miejska Nowe Miasto Lubawskie	5	12	3 rodziny objęte nadzorem kuratora
Gmina Kurzętnik	6	20	1 rodzina objęta opieką asystenta, 3 rodziny objęte nadzorem kuratora
Gmina Biskupiec	3	11	3 rodziny objęte opieką asystenta/kuratora
Gmina Nowe Miasto Lubawskie z/s w Mszanowie	4	15	4 rodziny objęte nadzorem kuratora, 1 rodzina objęta opieką asystenta
Ogółem	21	70	8 rodzin objętych opieką asystenta, 16 nadzorem kuratora

Źródło: Informacje przekazane z ośrodków pomocy społecznej terenu powiatu nowomiejskiego

Z powyższej tabeli wynika, iż w pięciu gminach, stanowiących obszar powiatu nowomiejskiego wskazanych zostało łącznie 21 rodzin, które nie wypełniają właściwie funkcji opiekuńczo-wychowawczej. W rodzinach tych przebywa 70 dzieci. Spośród wskazanych rodzin 8 ma wsparcie w formie asystenta rodzinnego, 16 nadzór kuratora.

2. Prognozowanie 3 - letnich działań w zakresie pieczy zastępczej w powiecie nowomiejskim

Spełniając wymagania określone w ustawie z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej starosta wyznaczył Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jako organizatora pieczy zastępczej. W związku z powyższym w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie dokonano zmiany w regulaminie organizacyjnym i utworzono w jego strukturze zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej. Do ww. zespołu zamierza się systematycznie zatrudniać specjalistyczną kadre.

Na dzień 20.09.2011 roku 15 rodzin zastępczych nie ma 3 letniego okresu doświadczenia bycia rodziną zastępczą. W związku z powyższym planuje się zatrudnienie w 2012 roku 1 koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. W sprawozdaniu z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie za rok 2010 w wykazie potrzeb wskazano na potrzebę pozyskania rodziny zawodowej o charakterze pogotowia rodzinnego. Rodziny zawodowe mają prawo do niesprawowania opieki nad dzieckiem w związku z wypoczynkiem w wymiarze 30 dni. W celu zapewnienia opieki dzieciom tam przebywającym należy przygotować rodziny pomocowe. Z uwagi, iż ustawodawca wprowadził w art. 231 zapis, że w okresie 4 lat od dnia wejścia w życie ustawy mogą być umieszczane w placówkach opiekuńczo-wychowawczych dzieci powyżej 7 roku życia, należy podjąć działania w celu pozyskania nowych niezawodowych/ zawodowych rodzin zastępczych, aby mieć możliwość zapewnienia opieki dzieciom zgodnie z potrzebami. Ponadto należy przygotować realny plan finansowy w związku ze zmianą świadczeń przysługującym rodzinom zastępczym. Należy zaznaczyć, iż 10 rodzin spokrewnionych zgodnie z art. 226 ust.1, pkt 1, lit.b ustawy z dnia 9 czerwca o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej staje się rodzinami zastępczymi niezawodowymi. W obecnej perspektywie prognozowania należy utrzymać standard opieki i wychowania w placówce opiekuńczo-wychowawczej w Pacóltowie oraz skrupulatnie rozważyć dochodzenie do kolejnego standardu, gdyż statutowa liczba w placówce w roku 2021 ma wynosić 14 wychowanków.

2.1. Cel główny i cele szczegółowe

Cel główny: Zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionych opieki i wychowania przez rodziców, poprzez organizowanie i prowadzenie pieczy zastępczej w powiecie nowomiejskim, tak aby zapewnić opiekę, wychowanie i wsparcie zgodnie z potrzebami.

2.1.1. Cel szczegółowy nr 1: Rozwój infrastruktury i zasobów ludzkich na rzecz pieczy zastępczej.

Proponowane działania:

- 1.1. Przygotowanie bazy do pracy „Zespołu ds. rodzinnej pieczy zastępczej”.
- 1.2. Zatrudnienie kadry do pracy w „Zespole ds. rodzinnej pieczy zastępczej”.
- 1.3. Doskonalenie zawodowe kadry pieczy zastępczej.
- 1.4. Systematyczna współpraca z Gminnymi Ośrodkami Pomocy Społecznej, asystentami rodzinnymi, placówkami edukacyjnymi, specjalistycznymi, sądami oraz podstawową opieką zdrowotną.
- 1.5. Zlecenie organizacjom pozarządowym zadań z zakresu pieczy zastępczej.
- 1.6. Podnoszenie jakości usług i warunków bytowych w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Rezultat:

Infrastruktura oraz zasoby ludzkie na rzecz pieczy zastępczej w powiecie nowomiejskim adekwatne do zdiagnozowanych potrzeb.

Wskaźnik/miernik:

- wyposażony gabinet do pracy „Zespołu ds. rodzinnej pieczy zastępczej”.
- liczba osób zatrudnionych w „Zespole ds. rodzinnej pieczy zastępczej”,
- liczba pracowników podnoszących swoje kwalifikacje,
- sprawny przepływ informacji między poszczególnymi podmiotami,
- liczba zadań zleconych organizacjom pozarządowym,
- utrzymany standard opieki i wychowania w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

2.1.2. Cel szczegółowy nr 2: Rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej w powiecie nowomiejskim.

Proponowane działania:

2.3. Prowadzenie szerokiej kampanii promującej idee rodzicielstwa zastępczego.

2.4. Prowadzenie procesu diagnostyczno-konsultacyjno-kwalifikacyjnego kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

2.5. Ustalenie rocznych limitów zawodowych rodzin zastępczych w powiecie nowomiejskim.

Rezultat:

1. Pozyskani i przygotowani kandydaci do pełnienia funkcji niezawodowej/zawodowej rodziny zastępczej i do prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Wskaźnik/miernik

- liczba i zakres i formy prowadzonej kampanii kandydatów,
- liczba pozyskanych kandydatów w roku 2011, 2013, 2014,
- liczba kandydatów, którzy otrzymali kwalifikacje do pełnienia funkcji niezawodowej/zawodowej rodziny zastępczej, rodzinnego domu dziecka w roku 2012,
- liczba kandydatów, którzy otrzymali kwalifikacje do pełnienia funkcji niezawodowej/zawodowej rodziny zastępczej, rodzinnego domu dziecka w roku 2013,
- liczba kandydatów, którzy otrzymali kwalifikacje do pełnienia funkcji niezawodowej/zawodowej rodziny zastępczej, rodzinnego domu dziecka w roku 2014,
- ustalony limit rodzin zawodowych na rok 2012, 2013, 2014,
- liczba zawodowych rodzin zastępczych w roku 2012, 2013, 2014.

2.1.3. Cel szczegółowy nr 3: Wsparcie istniejących rodzin zastępczych w powiecie nowomiejskim.

Proponowane działania:

3.1. Zatrudnienie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

3.2. Szkolenia rodzin zastępczych: niezawodowych, zawodowych, prowadzących rodzinny dom dziecka oraz spokrewnionych.

3.3. Poradnictwo specjalistyczne dla rodzin zastępczych niezawodowych, zawodowych, prowadzących rodzinny dom dziecka oraz spokrewnionych.

3.4. Prowadzenie grup wsparcia dla rodzin zastępczych niezawodowych, zawodowych oraz spokrewnionych.

3.5. Wypłacanie świadczeń: rodzinom niezawodowych, zawodowych, prowadzącym rodzinny dom dziecka oraz spokrewnionym.

Rezultat:

1. Poszerzenie przez rodziny: niezawodowe, zawodowe, prowadzące rodzinny dom dziecka i spokrewnione umiejętności opiekuńczo-wychowawczych oraz umiejętności wspierających dzieci w rozwoju.
2. Rodziny zastępcze, rodziny prowadzące rodzinny dom dziecka radzą sobie z wypełnianiem funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

Wskaźnik/miernik:

- liczba zatrudnionych koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w roku 2012, 2013, 2014,
- liczba rodzin: niezawodowych, zawodowych, prowadzących rodzinny dom dziecka i spokrewnionych uczestniczących w szkoleniach ,
- liczba rodzin zastępczych niezawodowych, zawodowych, prowadzących rodzinny dom dziecka korzystających z poradnictwa, specyfika poradnictwa,
- liczba rodzin niezawodowych, zawodowych uczestniczących w grupie wsparcia, rodzaj grup wsparcia,
- wydatkowana kwota na świadczenia dla rodzin zastępczych i prowadzących rodzinny dom dziecka w roku 2012, 2013, 2014.

2.1.4. Cel szczegółowy nr 4: Pomoc w usamodzielnianiu wychowanków pieczy zastępczej.

Proponowane działania:

- 4.1. Wczesne przygotowanie wychowanków pieczy zastępczej do usamodzielnienia.
- 4.2. Wsparcie wychowanków w doskonaleniu umiejętności prospołecznych oraz aktywnego poruszania się na rynku pracy.
- 4.3. Współpraca z instytucjami w celu pozyskania różnych form mieszkań dla usamodzielnianych wychowanków (mieszkanie chronione, mieszkanie usamodzielnianego, socjalne, kwatery prywatne).
- 4.4. Współpraca z organizacjami pozarządowymi wspierającymi wychowanków pieczy zastępczej.
- 4.5. Przyznawanie pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki, usamodzielnianie i zagospodarowanie.

Rezultat:

Usamodzielniani wychowankowie przygotowani do startu w dorosłość.

Wskaźniki/mierniki:

- liczba wychowanków uczestniczących w proponowanych formach wsparcia podnoszących umiejętności prospołeczne i zawodowe,
- liczba wychowanków, których wsparto w pozyskaniu lokalu,
- liczba wychowanków, którzy otrzymali wsparcie z organizacji pozarządowych,
- liczba wychowanków otrzymujących świadczenie na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie, rzeczówkę.
- wydatkowana kwota na świadczenia dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej w roku 2012, 2013, 2014.

III. HARMONOGRAM DZIAŁAŃ

3.1. Cele szczegółowe, terminy, podmioty realizujące, współpracujące w realizacji, źródła finansowania

Cel główny: Zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki i wychowania przez rodziców, poprzez organizowanie i prowadzenie pieczy zastępczej w powiecie nowomiejskim, tak aby zapewnić opiekę, wychowanie i wsparcie zgodnie z potrzebami.

Cel szczegółowy nr 1: Rozwój infrastruktury i zasobów ludzkich na rzecz pieczy zastępczej.

Proponowane działania	od kiedy	do kiedy	podmiot realizujący	współpracujące w realizacji	źródła finansowania
Proponowane działania: 1.1. Przygotowanie bazy do pracy „Zespołu ds. rodzinnej pieczy zastępczej”.	styczeń 2012	styczeń 2012	PCPR	Starostwo Powiatowe	środki ujęte w planie finansowym PCPR
1.2. Zatrudnienie kadry do pracy w „Zespole ds. rodzinnej pieczy zastępczej”.	styczeń 2012	specjaliści na umowę zlecenie- do grudnia każdego roku kalendarzowego	PCPR		środki ujęte w planie finansowym PCPR
1.3. Doskonalenie zawodowe kadry pieczy zastępczej.	2012	2014	PCPR	Instytucje szkolące, ROPS	środki zewnętrzne + ujęte w planie finansowym PCPR
1.4. Systematyczna współpraca z Gminnymi Ośrodkami Pomocy Społecznej, asystentami rodzinnymi, sądem, placówkami edukacyjnymi, specjalistycznymi oraz podstawową opieką zdrowotną.	2012	2014	PCPR	GOPS/MOPS, Szkoły, Poradnia Pedagogiczno-Psychologiczna, ZPOZ	środki własne podmiotów współpracujących

1.5.Zlecenie organizacjom pozarządowych zadań z zakresu pieczy zastępczej.	2012	2014	Starostwo Powiatowe	PCPR	środki powiatu
1.6.Podnoszenie jakości usług i warunków bytowych w instytucjonalnej pieczy zastępczej.	2012	2014	placówki opiekuńczo-wychowawcze		środki własne podmiotów + pozyskane zewnątrz

Cel szczegółowy nr 2: Rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej w powiecie nowomiejskim.					
Proponowane działania	od kiedy	do kiedy	podmiot realizujący	współpracujące w realizacji	źródła finansowania
2.1.Prowadzenie szerokiej kampanii promującej idee rodzicielstwa zastępczego.	2012	2014	PCPR – zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej	Szkoły, parafie, lokalne media	środki ujęte w planie finansowym PCPR
2.2.Prowadzenie procesu diagnostyczno-konsultacyjno-kwalifikacyjnego kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, rodzinnego domu dziecka.	2012	2014	PCPR – zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej	OPS	środki ujęte w planie finansowym PCPR + pozyskane przez zespół środki zewnętrzne
2.3.Ustalenie rocznych limitów zawodowych rodzin zastępczych w powiecie nowomiejskim.	2012	2014	PCPR		środki ujęte w planie finansowym PCPR

Cel szczegółowy nr 3: Wsparcie istniejących rodzin zastępczych w powiecie nowomiejskim.

Proponowane działania	od kiedy	do kiedy	podmiot realizujący	współpracujące w realizacji	źródła finansowania
3.1. Zatrudnienie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.	2012	2014	PCPR	MPiPS	środki ujęte w planie finansowym PCPR + pozyskane środki zewnętrzne/dotacje
3.2. Szkolenia rodzin zastępczych niezawodowych, zawodowych, prowadzących rodzinny dom dziecka oraz spokrewnionych.	2012	2014	PCPR- zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej	MPiPS + firmy szkoleniowe + specjaliści z określonych dziedzin	środki ujęte w planie finansowym zespołu pieczy zastępczej + pozyskane środki zewnętrzne/dotacje
3.3. Poradnictwo specjalistyczne dla rodzin zastępczych niezawodowych, zawodowych, prowadzących rodzinny dom dziecka oraz spokrewnionych.	2012	2014	PCPR + Poradnie Specjalistyczne		środki ujęte w planie finansowym PCPR + pozyskane środki zewnętrzne/dotacje
3.4. Prowadzenie grup wsparcia dla rodzin zastępczych niezawodowych, zawodowych oraz spokrewnionych	2013	2014	PCPR – zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej		w ramach środków zespołu pieczy zastępczej + pozyskane z zewnątrz
3.5. Wypłacanie świadczeń: rodzinom niezawodowych, zawodowych, prowadzącym rodzinny dom dziecka oraz spokrewnionym.	2012	2014	PCPR		środki ujęte w planie finansowym PCPR

Cel szczegółowy nr 4: Pomoc w usamodzielnianiu wychowanków pieczy zastępczej					
Proponowane działania	od kiedy	do kiedy	podmiot realizujący	współpracujące w realizacji	źródła finansowania
4.1. Wczesne przygotowanie wychowanków pieczy zastępczej do usamodzielnienia.	2012	2014	placówka opiekuńczo-wychowawcza, rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka		w ramach własnego budżetu
4.2. Wsparcie wychowanków w doskonaleniu umiejętności prospołecznych oraz aktywnym poruszaniu się na rynku pracy.	2012	2014	Zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej, opiekunowie + pracownik pcpz zajmujący się instytucjonalną pieczą zastępczą	szkoły, opiekunowie procesu usamodzielnienia, pup, organizacje pozarządowe	środki własne + pozyskane z zewnątrz
4.3. Współpraca z instytucjami w celu pozyskania różnych form mieszkań dla usamodzielnianych wychowanków (mieszkanie chronione, mieszkanie usamodzielnianego, socjalne).	2012	2014	Zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej + pracownik pcpz zajmujący się instytucjonalną pieczą zastępczą	organizacje pozarządowe, gminy	w ramach własnych zasobów
4.4. Współpraca z organizacjami pozarządowymi wspierającymi wychowanków pieczy zastępczej.	2012	2014	Zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej, opiekunowie + pracownik pcpz zajmujący się instytucjonalną pieczą	organizacje pozarządowe	w ramach środków własnych

4.5. Przyznawanie pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki, usamodzielnianie i zagospodarowanie.	2012	2014	zastępczą PCPR		w ramach środków własnych środki ujęte w planie finansowym
--	------	------	-------------------	--	--

3.2 Roczne limity zawodowych rodzin zastępczych w powiecie nowomiejskim

Rok kalendarzowy			
	2012	2013	2014
Liczba proponowanych rodzin zawodowych	1 rodzina zawodowa o charakterze pogotowia rodzinnego	1 rodzina zawodowa	1 rodzina zawodowa

3.3. Prognoza ustanawiania nowych rodzin zastępczych w powiecie nowomiejskim*

Rok kalendarzowy						
Liczba prognozowanych rodzin zastępczych	2012		2013		2014	
	spokrewnione	niezawodowe	spokrewnione	niezawodowe	spokrewnione	niezawodowe
		6	3	6	3	6

*Legenda: Prognozy nowych rodzin zastępczych dokonano na podstawie analizy ilości ustanawianych rodzin w okresie 5 lat w powiecie nowomiejskim oraz informacji z ośrodków pomocy społecznej odnośnie liczby dzieci zagrożonych umieszczeniem w pieczy zastępczej.

3.4 Prognoza prowadzenia rodzinnego domu dziecka w powiecie nowomiejskim*

Rok kalendarzowy			
	2012	2013	2014
Rodzinny dom dziecka	0	1	1

*Jeżeli w wyniku procesy diagnostyczno-konsultacyjno-kwalifikacyjnego pozyska się rodzinę do ww. celu.

Opracowała: Urszula Łydzńska

Aneks

Konsultacje społeczne

W konsultacjach społecznych uczestniczyli:

Ewelina Tuchalska – GOPS Nowe Miasto Lubawskie z/s w Mszanowie

Monika Rybicka- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna

Małgorzata Wojnarowicz – Dom Dziecka w Pacótkowie

Elżbieta Rogowska – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Mieście Lubawskim

Grażyna Deranek – Ośrodek Pomocy Społecznej w Kurzętniku

Dorota Chmielewska – Ośrodek Pomocy Społecznej w Biskupcu

Barbara Grudzińska – Nowomiejskie Stowarzyszenie Salveo

Ewa Murawska-Czarnecka – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Katarzyna Wolak-Szymańska – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Anna Marchlewska – Barczewska – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Izabela Groszewska – niezawodowa rodzina zastępcza

Radni powiatu nowomiejskiego: Romuald Koszewski, Andrzej Andrzejewski, Katarzyna

Trzaskalska, Marek Ząbkiewicz, Danuta Mazurkiewicz, Wacław Jabłoński

Pedagodzy szkolni: Maria Michalska, Tessmer Magdalena